

Manuel Chamoso Lamas

CEIP Nosa Sra de Xuvencos. Boborás

Biografía

Naceu na Habana (Cuba) o 17 de maio de **1909**. Con catro anos trasladase a **Moldes**, Boborás, lugar no que pasará gran parte da súa vida e desde a que organizará grandes estudos e documentacións sobre o patrimonio artístico e cultural de Galicia.

Arqueólogo e Escritor. Cursou o bacharelato no Instituto de Pontevedra, sendo alumno de Antón Losada Diéguez.

Estudou **Dereito e Ciencias Históricas** (Filosofía e Letras) nas universidades de Santiago de Compostela e Madrid. En 1933 doctorouse en Filosofía e Letras pola Universidade de Madrid, cidade na que exerceu a docencia como profesor do Instituto Nebrija.

Desempeñou diversos postos relacionados coa **defensa e conservación do Patrimonio Artístico Nacional**.

Durante a guerra civil organizou, ás ordes de Eugenio d'Ors, Pedro Muguruza e o Marqués de Lozoya, a Recuperación Artística e foi nomeado inspector dos Depósitos de Arte. En 1946 accedeu ao cargo de **comisario da 1ª Zona do Servizo de Defensa do Patrimonio Artístico Nacional**, que comprendía as catro provincias galegas, Asturias, León e Zamora.

Desde 1967 ocupou por oposición a dirección do Museo das Peregrinaciones de Santiago de Compostela e, en virtude da reorganización da Dirección Xeral de Belas Artes, foi designado **asesor nacional de Museos**, membro do Consello Asesor Nacional do Patrimonio Artístico e conselleiro provincial do Patrimonio Artístico e Cultural da Coruña.

Foi membro da Comisión Permanente do Consello Superior de Cultura e Belas Artes, **presidente da Real Academia de Belas Artes da nosa Señora do Rosario** da Coruña durante 25 anos, numerario da Real Academia Galega e do Instituto José Cornide de Estudos Coruñeses; correspondente das Reais Academias de Belas Artes de San Fernando de Madrid, San Luís de Zaragoza, San Jorge de Barcelona e San Carlos de Valencia, así como da Societé Nationale deas Antiquaires de France; membro do Instituto Arqueolóxico Alemán e da Comisión Nacional do I.C.Ou.M. (International Council of Museums).

Fillo adoptivo de Ribadavia, Pontevedra e Tui, cabaleiro de Compostela e **medalla de ouro** da Cidade, tamén estaba en posesión de varias condecoracións nacionais. En 1977 foi elixido membro numerario da Real Academia da Historia e en outubro deste mesmo ano tamén foi nomeado subdirector xeral do Patrimonio Artístico.

Segundo Fernando Chueca, era un home cordial, modesto e sinxelo; serio e de poucas palabras, pero de **trato amigable**.

Tiña unha conversación fluída e dominaba todos os temas, **era un erudito**.

Traballou, sen pausa, **por Galicia**, pola defensa da súa terra, pola conservación da súa arquitectura e pola divulgación da súa historia.

Pasou do centenar de publicacións entre folletos e libros. Destacou por ser **un gran mestre**, contemporáneo doutros grandes mestres como Vicente Risco, Florentino Cuevillas, Taboada Chivite, Ferro Couselo e Ogando Vázquez.

Traballador incansable, amante da música, Mozart era o seu preferido, sempre estivo metido nalgún proxecto de investigación e estudo do seu entorno.

O seu traballo foi fundamentalmente de campo. Foron moitas as andainas que realizaou para chegar aos monumentos que quería estudar. Deste traballo deixou constancia nas **máis de 15000 fotografías** que realizou e que están custodiadas na Academia Galega de Belas Artes da Coruña.

Morreu o 24 de abril de **1985**, sendo enterrado no cemiterio de San Mamede de Moldes.

A súa obra

FUNDADOR DE MUSEOS

Creou e promocionou 21 museos en toda España, entre os que hai que destacar o das Peregrinacións de Compostela e o Diocesano de Ourense. Coa creación de museos, Chamoso Lamas, perseguía rescatar do esquecemento as mostras do pasado.

ESCAVACIÓNS ARQUEOLÓXICAS

As escavacións arqueolóxicas foron unha das súas grandes paixóns. Participou en multitude de escavacións, sendo as da Catedral de Santiago e as do castelo de Ribadavia as máis importantes. Xogou tamén un papel moi importante nas escavacións da citania de San Cibrao de Las e nas do castro de Cameixa.

CAMIÑO DE SANTIAGO.

Estudoso dos itinerarios dos peregrinos na ruta da Prata e no Camiño francés, dedicou parte da súa vida a publicitar todo o que estes camiños ofrecían: templos, albergues, mosteiros; arquitectura popular...

EDIFICIOS RELIXIOSOS.

Fixo numerosos estudos detallados sobre diversas catedrais, templos e mosteiros: catedrais de Lugo, Ourense, e Santiago; mosteiros de Celanova, Montederramo, Sta Cristina... igrexas de San Facundo de Cea, San Mamede de Moldes; San Martiño de Cameixa, San Xes de Astureses...

ARQUITECTURA POPULAR

Moi preocupado pola arquitectura popular, a través da súa cámara fotográfica recuperou para a historia útiles, bailes, vivendas, mobiliario, aparellos do labranza...

Destacou pola recuperación dos muiños do Arenteiro e das pontes da comarca do Carballiño.

DEFENSOR DO PATRIMONIO

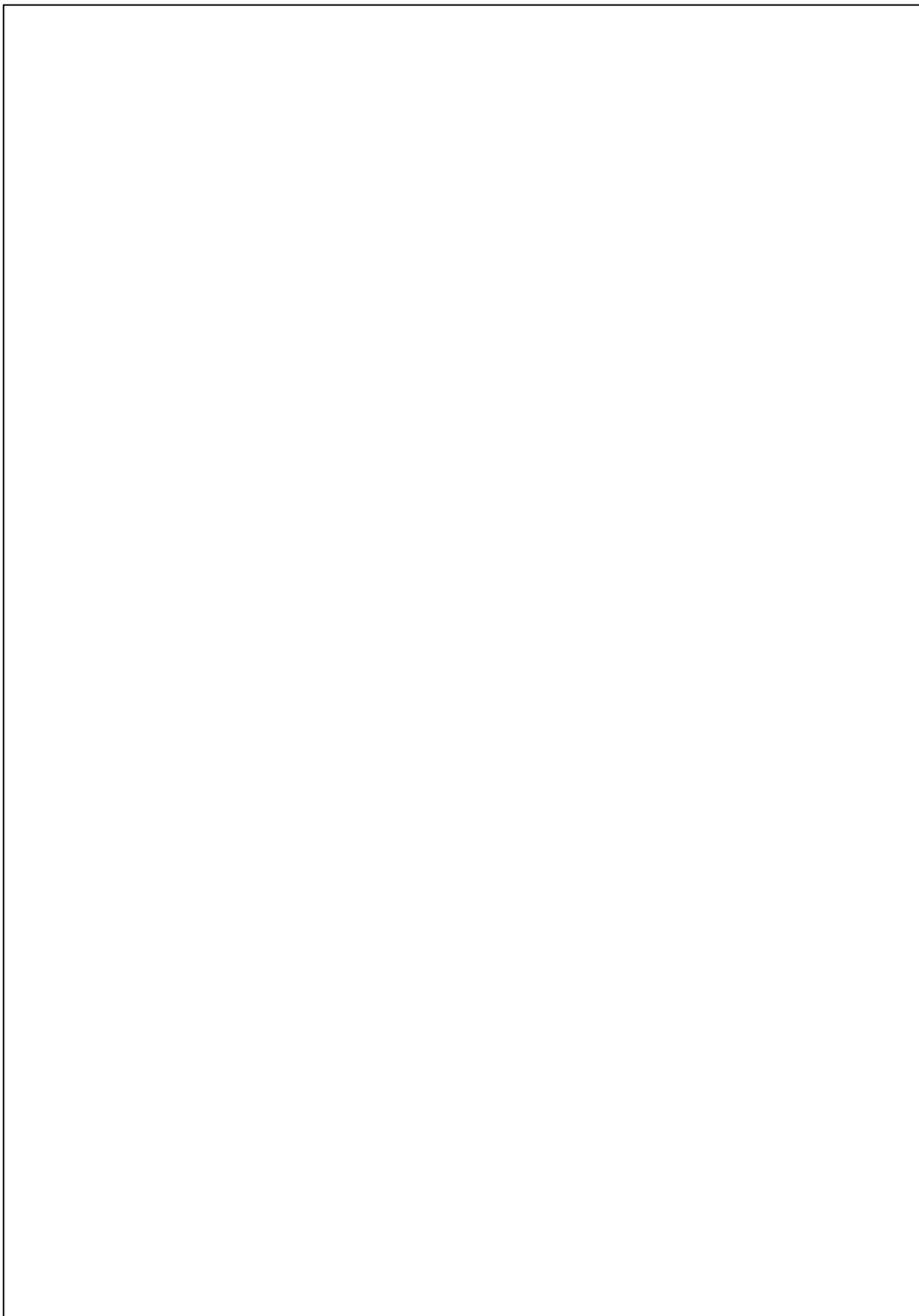
A el lle debemos boa parte da conservación do patrimonio artístico-cultural de Galicia.

COMPLETA AS SEGUINTE FICHAS DE LECTURA

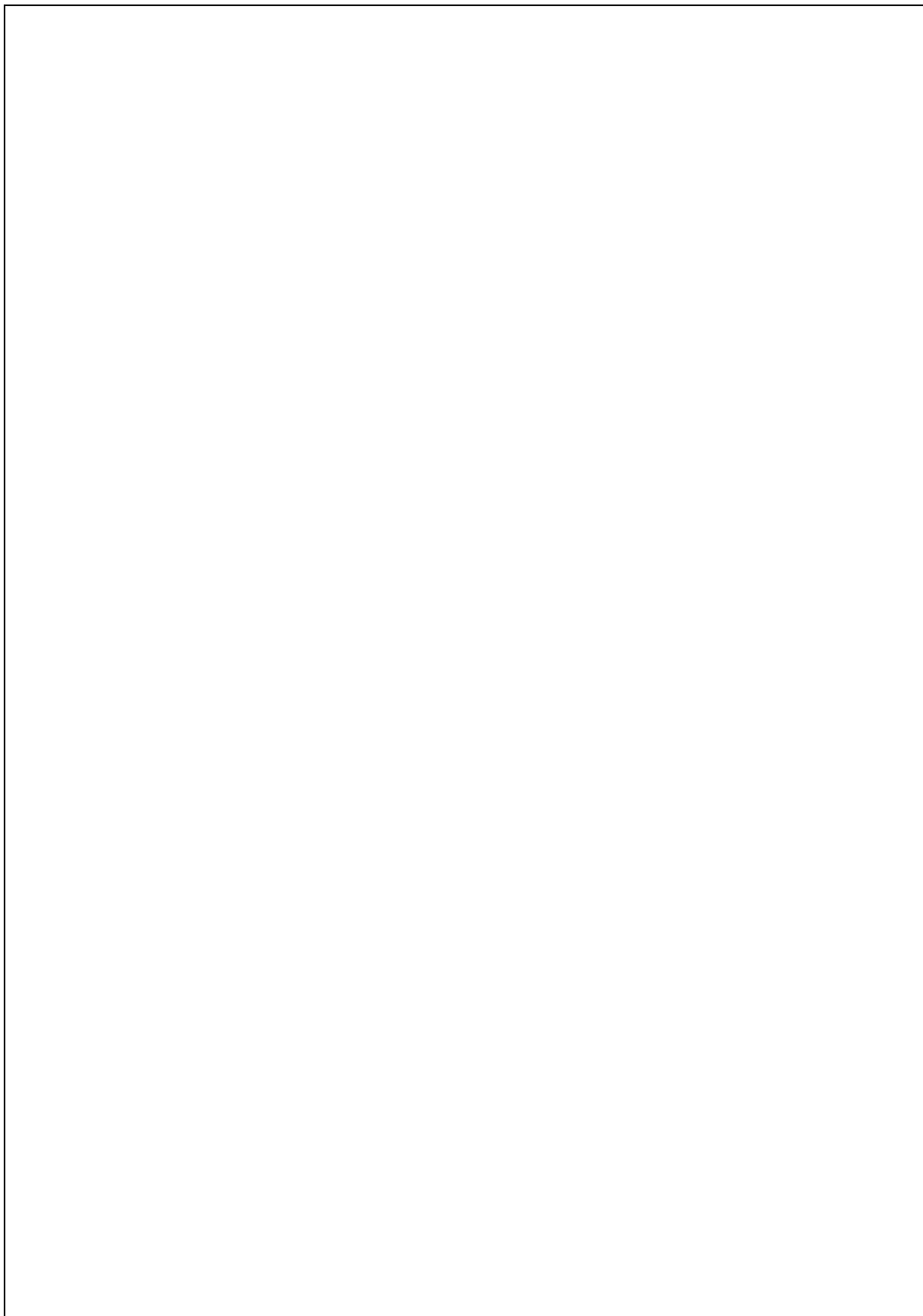
1	Naceu ...
2	Data de nacemento...
3	Estudou...
4	Con catro anos...
5	O seu primeiro traballo...
6	Destino do primeiro traballo...
7	Durante a Guerra Civil...
8	A Guerra Civil durou...
9	Concedéronlle as medallas ...
10	Nomeado fillo predilecto....

11	Era unha persoa
12	Dedicouse con paixón....
13	O seu músico favorito...
14	Gustáballe a fotografía...
15	Mestres galegos contemporáneos seus...
16	A súa obra tratou sobre...
17	Fixo estudos arqueolóxicos nas catedrais...
18	Tamén fixo traballos e estudos das igrexas...
19	Morreu...
20	Está enterrado...

Realiza un collage con imaxes dos monumentos que foron obxecto do seu traballo e estudo.

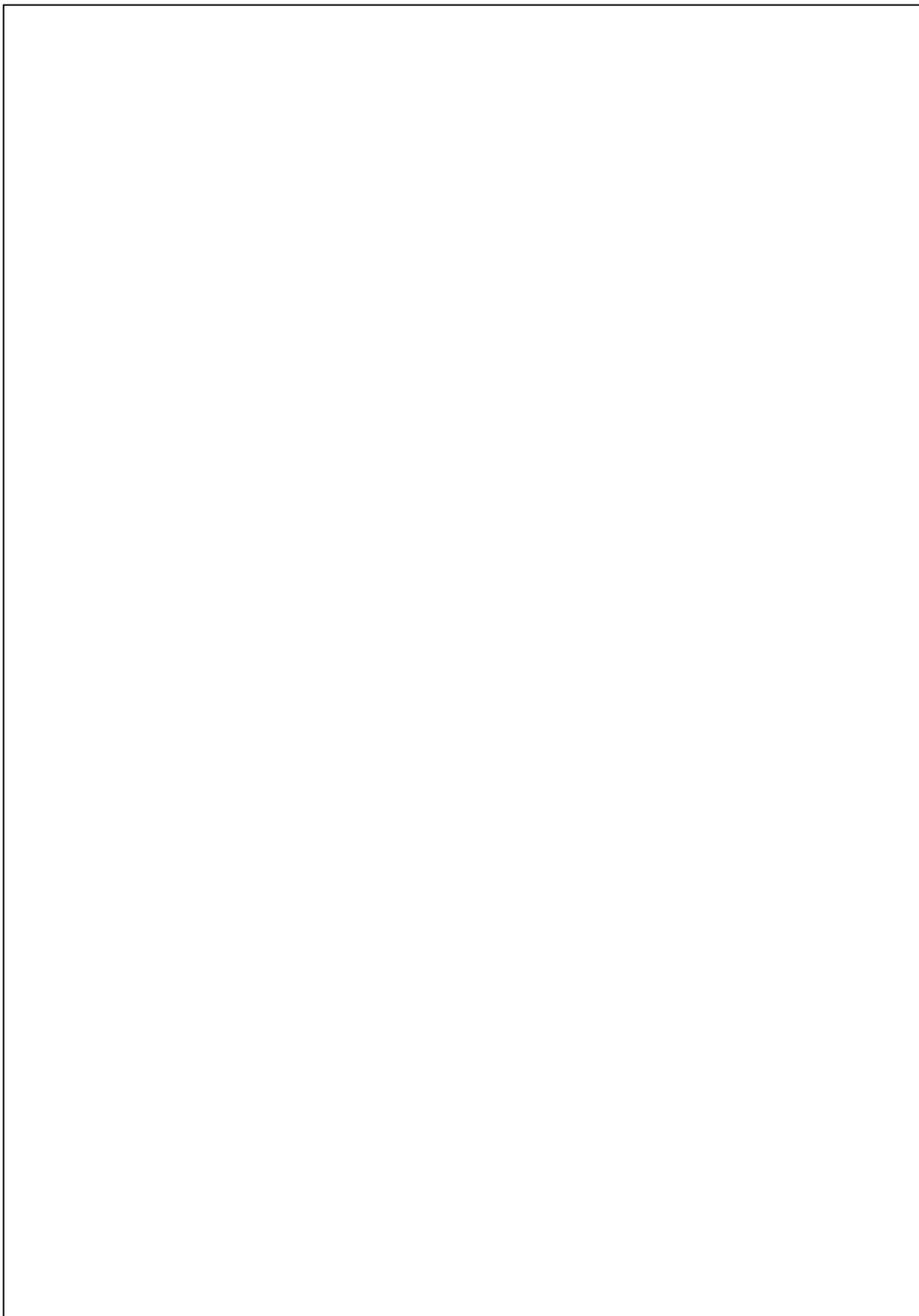

Fai unha caricatura de Manuel Chamoso Lamas

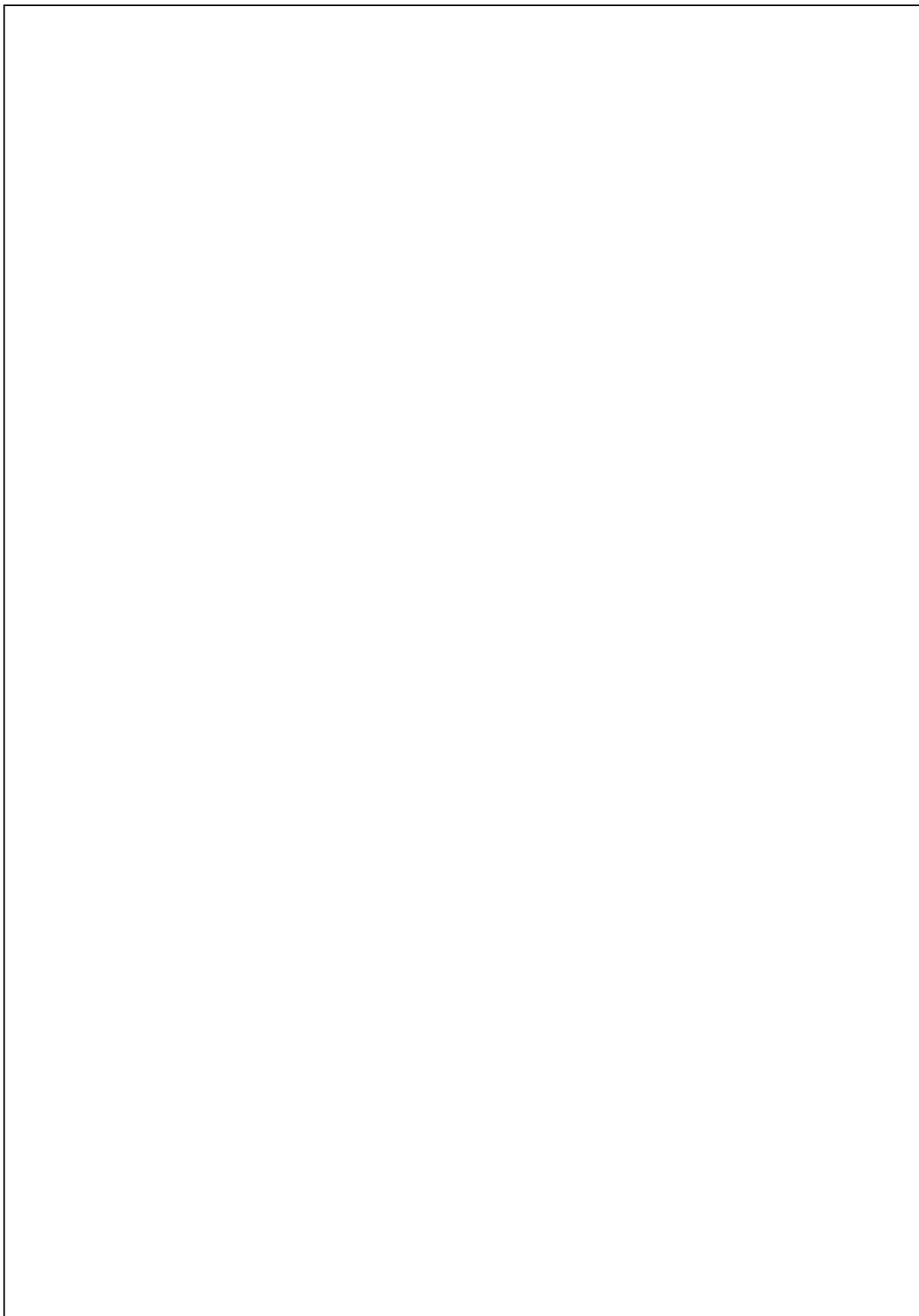
Debuxa unha man e en cada dedo escribe o nome dun mestre famoso contemporáneo de chamoso Lamas.

Fai un cartaz con nomes relacionados Chamoso Lamas

Fai un debuxo dun monumento obxecto de estudo de Chamoso Lamas.

Sopa de letras:

ARENTEIRO, PATRIMONIO, ARQUEOLOXIA, HABANA, MOLDES, CAMEIXA, EXCAVACION, RIBADAVIA, HISTORIADOR, NEBRIJA, FOTOGRAFIA, MUSEOS, MOLDES

